

Міністерство охорони здоров'я України
Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ



ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНОМУ ВУЗІ

Матеріали навчально-методичної конференції

Полтава – 2000

тання, під час розв'язання яких студенти у клінічній грі поділяються на "лікарів-стоматологів" та "пацієнтів".

Розглядаючи клінічні аналізи крові та сечі, особливо при таких захворюваннях, як лейкози, цукровий діабет та інші, вважаємо за доцільне поставити студентів запитання: "Які зміни у ротовій порожнині можуть бути у таких хворих?". У разі множинного карієсу, тривалого перебігу пародонтозу рекомендуємо студентам обстежити хворих з метою виключення цукрового діабету; а при афтозних стоматитах, гінгівітах із тривалим перебігом та резистентністю до призначеної терапії — зробити загальний аналіз крові.

У деонтологічному плані приділяється особлива увага роботі майбутніх стоматологів із пацієнтами, як мають несприятливі за прогнозом захворювання внутрішніх органів із проявами у ротовій порожнині, наприклад, лейкози, хронічну ниркову та печінкову недостатність.

Розглядаючи питання лікування, наголошуємо на тому, що досягти успіху під час лікування пацієнтів із проявами захворювань у ротовій порожнині стоматолог може лише у тісній співпраці з лікарем-терапевтом у стадії компенсації цих захворювань.

Вивчаючи захворювання печінки, ми звертаємо особливу увагу на те, що жовтяниця насамперед виявляється на м'якому піднебінні та нижній поверхні язика, і лише потім на склерах та шкірі, тому вони першими зможуть поставити діагноз гепатиту.

В академічній історії хвороби, на відміну від медичного факультету, є розділ, що містить опис ротової порожнини за схемою, розробленою на кафедрі.

При курації хворих та на обходах студенти з'ясовують клінічні зміни, виявлені у ротовій порожнині хворих.

Лікарі клініки часто звертаються за допомогою до студентів-стоматологів при оцінці змін у ротовій порожнині за різної внутрішньої патології.

Знання про взаємозв'язок між захворюваннями внутрішніх органів та ротової порожнини студенти-стоматологи поглиблюють у студентському науковому гуртку. Гуртківці за матеріалами клініки внутрішніх хвороб ґрунтовніше вивчають зміни у ротовій порожнині при виразковій хворобі, захворюваннях крові, медикаментозній непереносності. За цими результатами зроблено доповіді на стоматологічних та терапевтичних секціях студентських наукових конференцій.

Останнім часом студенти ведуть науковий пошук щодо вивчення стоматологічних проявів герпетичної інфекції, порівняння змін місцевого та загального імунітету при захворюваннях пародонта та змін у ротовій порожнині при гіповітамінозах.

Під час виробничої медсестринської практики студенти стоматологічного факультету, крім терапевтичного та хірургічного відділень, працюють у стоматологічному кабінеті. Виконуючи обов'язки медичної сестри, вони навчаються готувати робоче місце лікаря, розчини для полоскання ротової порожнини, вивчають на практиці особливості стерилізації стоматологічного інструментарію, опановують профілактику інфекцій, що передаються через кров, а саме: СНІДу, вірусних гепатитів тощо.

Крім того, студенти під час практики вивчають у стоматологічному кабінеті засоби невідкладної допомоги, зокрема при стенокардії, інфаркті міокарда, порушеннях серцевого ритму та інших.

Під час проведення санітарно-освітньої роботи у стоматологічному кабінеті, терапевтичному та хірургічному відділеннях на медсестринській практиці студенти проводять бесіди та випускають санітарні бюлетені на теми: "Гігієна порожнини рота", "Як правильно чистити зуби", "Профілактика карієсу" та інші. Після проведення бесід вони компетентно відповідають на запитання аудиторії.

Приділяється увага взаємозв'язку патології внутрішніх органів та порожнини рота при виконанні УДРС.

На кафедрі також використовуються складені студентами кросворди та опірні конспекти, які розкривають взаємозв'язок їх майбутньої професії та терапії.

Питання профілізації знань на кафедрі внутрішніх хвороб розв'язуються у тісному зв'язку та плідній співпраці з кафедрами стоматологічного профілю, зокрема терапевтичної стоматології та післядипломної освіти лікарів-стоматологів.

Профілізація знань на кафедрі внутрішніх хвороб — невід'ємна складова частина навчального процесу. По-перше, за проявами у ротовій порожнині студенти вчаться виявляти патологію внутрішніх органів. По-друге, при вивченні кожної патологічної форми підкреслю-

ься її вияви у ротовій порожнині. По-третє, лікаря-стоматолога навчають надавати невідкладну допомогу у стоматологічному кабінеті.

На кафедрі планується подальше розроблення питань профілізації знань при введенні комп'ютерних технологій та сучасних засобів візуалізації знань.

ПРОФІЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФТИЗИАТРІЇ

А.Г.Ярешко, А.К.Вородюхіна, В.Г.Бондаренко

Туберкульоз як інфекційна хвороба уражує всі органи і тканини людини. Сьогодні це найзагрозливіша хвороба для всього людства. Від туберкульозу у світі помирає більше хворих, ніж від усіх інфекційних та паразитарних хвороб разом узятих. Сучасна епідемія туберкульозу набрала глобальних масштабів. Ось чому у квітні 1993 року ВООЗ оголосила, що туберкульоз нині становить собою «глобальну надзвичайну ситуацію в світі». Щорічно у світі помирає від туберкульозу 3 млн. хворих. Загрозлива ситуація щодо туберкульозу спостерігається у країнах СНД, в тому числі і в Україні, де з 1994 року ВООЗ оголосила епідемію туберкульозу.

З урахуванням цього становища навчанню і підготовці з фтизіатрії необхідно надавати належну увагу. З 1993 року за новою навчальною програмою студенти вищих медичних вузів, в тому числі і УМСА, вивчають туберкульоз протягом року на IV курсі медичного факультету. Загальна кількість годин – 53. На стоматологічному факультеті на V курсі виділено 10 годин для вивчення фтизіатрії. За такої кількості годин можна провести лише загальне ознайомлення стоматологів із туберкульозом. Щодо медичного факультету, то навчальною програмою передбачені години тільки для вивчення пропедевтики туберкульозу та деяких легеневих форм.

Найбільш поширений туберкульоз легень. Але, окрім цього, мікробактерії туберкульозу уражують: мозкові оболонки, центральну нервову систему, спинний мозок, очі, порожнину рота, серце, перикард, шлунково-кишковий тракт, очеревину, брижові лімфатичні вузли, периферичні вузли, сечостатеву систему як у чоловіків, так і жінок, кістки, суглоби, шкіру, підшкірну клітковину. Враховуючи анатомічні, функціональні особливості кожного органа і клітини, клінічні прояви туберкульозу цих органів різні. Також слід зазначити, що діагностичні та лікувальні методи матимуть теж відмінності.

На туберкульоз хворіють як дорослі, так і діти. Туберкульоз у дитячому віці має свої патогенетичні особливості і різні клінічні прояви, що обумовлюють клінічну класифікацію туберкульозу у дітей та підлітків.

Така різноманітність локалізації туберкульозу, його клінічних проявів спонукає викладати дисципліну з урахуванням вузької спеціалізації, або ж профілізації предмета: урологічний, гінекологічний, хірургічний, дитячий, офтальмологічний, травматологічний туберкульоз; туберкульоз мозкових оболонок і центральної нервової системи. Години для профільного вивчення туберкульозу виділені лише на туберкульозу виділенні на туберкульоз у дітей і підлітків і складають 2 годин, що зовсім недостатньо.

У вищих медичних закладах позалегеновий туберкульоз не вивчається, а про туберкульоз у дітей та підлітків лише згадується. В умовах епідемії туберкульозу збільшилася захворюваність на позалегенові форми туберкульозу, з якими перш за все звертаються за медичною допомогою до хірургів, гінекологів, невропатологів, травматологів, дерматологів, терапевтів. Часто позалегеновий туберкульоз не діагностують, а потім неадекватно лікують, що призводить у кращому випадку до інвалідності, а в гіршому – до генералізованої форми захворювання. Хворий на туберкульоз інфікує за рік 10 здорових, із яких 3 хворіють на туберкульоз і знову інфікують оточуючих людей. Темп росту туберкульозу за останні роки набуває геометричної прогресії і вийшов із під контроль. Запобігти розвиткові епідемії туберкульозу можна державними реформами і високою професійністю лікаря.

Лікарі загальної лікарняної мережі, в тому числі і вузькі спеціалісти, недостатньо ознайомлюються з позалегеновим туберкульозом та його формами у вищих медичних закладах, а також на курсах підвищення кваліфікації. Кафедра акушерства і гінекології на VI курсі виділила 6 годин для вивчення туберкульозу гінекологічної локалізації. Майбутні гінекологи проявляють зацікавленість до вивчення туберкульозу статевих органів вагітних, хворих на туберкульоз, післяпологового періоду хворих на туберкульоз, туберкульозу і материнства.

Сподіваємось, що ректорат академії зверне належну увагу на підготовку фахівців з питань туберкульозу, розширить вивчення цієї дисципліни, виділивши відповідну кількість годин на VI курсі.

ЗМІСТ

ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНОМУ ВУЗІ М.С.Скрипніков, В.М.Бобирьов, О.Н.Люлька.....	3
ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА О.Ю.Андріянова.....	4
ПРОФІЛІЗАЦІЯ – ОСНОВА ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРОМЕНЕВОЇ ДІАГНОСТИКИ В.П.Баштан, В.К.Югов, А.Л.Лимаренко, В.Д.Сидора, Н.М.Семешко.....	6
ПРО ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ О.М.Беляєва.....	7
МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ МЕДИЧНОГО І СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТІВ А.М.Білич, С.І.Данильченко.....	8
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ В.М.Бобирьов, Т.А.Петрова, В.Ф.Почерняєва, Л.А.Муляр, С.Г.Стародубцев, М.М.Рябушко, Г.Ю.Островська.....	10
ПИТАННЯ ПРОФІЛІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ НОРМАЛЬНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ Л.Е.Весніна, М.Ю.Жукова, В.П.Міщенко, А.П.Павленко, В.М.Соколенко, Л.Л.Гончаренко, З.К.Моргун.....	11
РОЛЬ КАФЕДРИ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ В ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ – СПЕЦІАЛІСТА Є.О.Воробйов, Є.М.Кітура, В.І.Ляховський, Г.В.Волченко, Т.І.Шевченко.....	12
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ОРТОДОНТІЇ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ Л.Б.Галич, Н.В.Головка, Н.В.Куліш, Т.Я.Сухомлинова, С.В. Головка.....	13
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ПІНГВІТІВ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ А. П.Гасюк, Н.М.Іленко, Л. Г.Ніколенко.....	14
РОЗДУМИ ПРО ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ І.О.Гленко, Д.Г.Дем'янюк, М.І.Горлачов, П.П.Сакевич, А.О.Крижановський, В.І.Ляховський, О.А.Шкурупій, Т.Г.Діхтенко.....	15
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ Ю.М.Гольденберг, З.О.Борисова, Є.Є.Петров, С.І.Треумова.....	16
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ НЕРВОВИХ ХВОРОБ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ТА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТАХ Н.М.Грицай, М.Ю.Дельва, І.І.Дельва.....	17
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ Т.О.Дев'яткіна, Е.Г.Коваленко, О.М.Важнича, с.Ю.Бурдейна, Я.А.Цвєткова, Р.В.Луценко, В.М.Христюк.....	18
НЕОБХІДНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ СТУДЕНТАМИ-СТОМАТОЛОГАМИ Н.І.Дігтяр.....	20
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ТЕРАПІЇ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ В.М.Ждан, Л.І.Гурина, В.В.Бажан, М.Ю.Бабаніна, С.М.Таняньська.....	21
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ Н.М.Іленко, Є.В.Ковальов, А.К.Ніколішин.....	22
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ПОЛКЛІНІЧНОЇ ТЕРАПІЇ Ю.М.Казаков, Л.А.Звягінцева, В.Ю.Штомпель, Т.А.Трибрат, А.П.Боряк.....	23
РОЛЬ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ У ПРОФІЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ І.П.Катеренчук, О.К.Балакін, Л.А.Ткаченко, О.О.Гуцаленко, Л.К.Овчаренко, Ф.О.Єрмалінський.....	25
ПРОФІЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ТА ДЕЯКІ ІНШІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ХІРУРГІВ В ІНТЕРНАТУРІ О.П.Ковальов, П.Я.Чумак, М.О.Рудий.....	26
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ, ПАРАЗИТОЛОГІЇ ТА ГЕНЕТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО І СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТІВ П.М.Ковтуновський, Л.В.Стороженко, В.О.Лілюгін, А.В.Ваценко, К.І.Гусинська.....	28
АДАПТАЦІЯ КУРСУ «ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ» ДО ЗМІСТУ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ П.М.Козюк, В.А.Полторапавлов, Н.П.Лимаренко.....	29

ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОДОНТІЇ Л.С.Коробейніков, О.Д.Оджубейська, Ю.І.Силенко, М.В.Хребор	30
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ В МЕДИЧНОМУ ВУЗІ Ю.П.Костиленко, Ю.О.Максимук, Е.О.Дев'яткін, І.В.Мислюк, О.О.Шерстюк, Т.Ф.Дейнега	32
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ШКІРНИХ ТА ВЕНЕРИЧНИХ ХВОРОБ В.Г.Кравченко, Л.І.Дуденко, Л.П.Єрохіна, В.Ф.Ашуркова	33
ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЇ В МЕДИЧНОМУ ВУЗІ О.В.Лігоненко, Л.В.Пірін	34
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УМСА Т.О.Лещенко	35
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МЕДСЕСТРИНСТВА В ТЕРАПІЇ НА КАФЕДРІ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ В.В.Лойко, В.В.Горбатенко, Б.Л.Флегантова, В.М.Онопрієнко, Н.І.Кочерга	37
ВИКЛАДАННЯ КАРДІОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ТЕРАПЕВТІВ Н.О.Люлька, М.М.Потяженко	38
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ, ОРТОПЕДІЇ З ТРАВМАТОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОГО ВІКУ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ І.П.Мельник, Г.Г.Шиш, В.Ф.Шиш	40
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ХІРУРГІЧНОГО СТОМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ С.М.Ніколішина, С.В.Коломієць, О.В.Дубровіна, П.Є.Гриценко	41
ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ Т.І.Перепелиця	42
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ БІОФІЗИКИ У МЕДИЧНОМУ ВУЗІ В.І.Пилипченко	43
ПРОФІЛІЗАЦІЯ – ОСНОВА НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ М.М.Потяженко, Л.Є.Бобирьова, Н.Л.Соколюк, І.М.Скрипник, М.Г.Бойко, С.О.Гаєвський	44
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ГЕРОНТОЛОГІЇ У МЕДИЧНОМУ ВУЗІ І.В.Редчиць, І.В.Міщенко, Ю.О.Зверєв	45
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ О.В.Рибалов, О.О.Розколупа, І.В.Яценко, В.І.Мітченко, Е.В.Стрюк, А.Л.Одобашьян	47
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВУЗУ М.П.Римар, І.Г.Кириленко, А.Л.Воліченко, Г.Д.Козленко, О.І.Погребняк	48
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ В.В.Рубаненко, О.Б.Белков, О.І.Тесленко	49
ЕТАПИ ПРОФІЛІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРЯ З УРОЛОГІЇ Л.П.Саричев, С.А.Сухомлин, П.А.Пархомчук	50
ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВИХОВАННЯ ОСНОВНИХ РИС ЛІКАРЯ-ТЕРАПЕВТА У КЛІНІЦІ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ С.І.Сорокіна, З.В.Морозова	52
ПРОФІЛІЗАЦІЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ - НЕОБХІДНА УМОВА ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОГО ЛІКАРЯ Л.М.Тарасенко, К.С.Непорада, Р.Я.Юхновець, В.К.Григоренко, О.І.Щебржинський, Н.П.Субота, С.В.Вакуленко, Л.Г.Нетюхайло	53
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ РОЗДІЛУ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ П.І.Гкаченко, О.В.Гуржій, Л.Ф.Каськова	54
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ДИТЯЧИХ ХВОРОБ З ДОГЛЯДОМ ЗА ДІТЬМИ М.Є.Фесенко, О.В.Горішна, Л.С.Зюзіна, Т.І.Мизгіна, В.К.Козакевич	55
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ ВУЗІ В.О.Філіпов, Г.А.Лобань, І.М.Звягольська, В.І.Федорченко, А.А.Литвин, В.П.Полянська	57
СУТНІСТЬ ЛІКАРСЬКОЇ СПРАВИ І ПРОФІЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ В МЕДИЧНОМУ ВУЗІ С.В.Черкасов	58
РОЛЬ ПРОФІЛІЗАЦІЇ ДИСЦИПЛІНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТА В.С.Шевченко	59
ПРОФІЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ В.В.Шевченко, М.С.Расін, Л.Г.Савченко, В.М.Васильєв, В.В.Горбатенко	60
ПРОФІЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФТИЗІАТРІЇ А.Г.Ярешко, А.К.Вородюхіна, В.Г.Бондаренко	62